

Ter herinnering

Georg Deutschkron (1888) en Johanna Deutschkron-Stein (1898) trokken begin 1934 met hun elfjarige zoon Helmut vanuit het Duitse Bielefeld naar Zwolle. Ze gingen er wonen in de Koningin Wilhelminastraat 9. Deutschkron senior werd kort na aankomst vennoot in de Rubberconfectiefabriek 'Ruco'. Het bedrijf dat hij samen met de uit Aken afkomstige Max Kurt Mühlfelder dreef, produceerde 'sousbrassen', zemen of gummi lapjes in de armsgaten van japonnen en mantels tegen het doorzweten in de oksels. De zaken gingen goed en binnen enkele jaren hadden ze zo'n vijftig personeelsleden.

Moeder Deutschkron bestierde het huishouden, samen met wisselende dienstbodes, die zelfstandig moesten kunnen werken en bekend dienden te zijn met 'de fijne keuken'. Zoon Helmut ging naar de Rijks HBS en deed het daar goed. Tijdens een jubileumuitvoering in februari 1939 speelde hij als een van 'de martiale ridderfiguren' de rol van Floris V. Ook was hij een verdienstelijk tafeltennisser.

In 1940 verhuisden de Deutschkrons naar een andere plek in de wijk Veerallee of 'Oranjestraat'. Ze gingen er wonen aan de Koningin Sophiastraat 36. Daar ook, kwam in december 1941 hun nieuwe dienstbode Helene Lion, in 1905 geboren in Oberhausen, te werken en te wonen. Lang duurde dit niet. Begin 1942 werd het gezin Deutschkron gearresteerd tijdens een poging te vluchten naar Zwitserland, waarschijnlijk na verraad. Ook Helene Lion onderging dit lot.

Op 15 december 1942 werden vader en moeder Deutschkron vermoord in Auschwitz. Hun zoon Helmut moet volgens latere berekeningen zijn omgekomen op of rond 28 februari 1943; twee dagen voor zijn 21-ste verjaardag. Helene Lion werd gedeporteerd naar het Tsjechische doorgangskamp Theresienstadt, waar zij op 2 augustus 1944 aankwam. Op 9 oktober kwam zij terecht in Auschwitz. Waar en wanneer precies zij de dood heeft gevonden, is onbekend. 'Midden-Europa ??-??-?? 1944' meldt het *Herinneringsboek Joods Zwolle 1940 – 1945*.

Wim Coster